

Protocol Afvalwatersurveillance COVID-19

Het RIVM analyseert vanaf 7 september 2020 afvalwater monsters (influent) afkomstig van alle afval-/rioolwaterzuiveringsinstallaties in Nederland. Meer informatie over deze Nationale Afvalwatersurveillance is te vinden op <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/onderzoek/rioolwater> en het laatste nieuwsbericht op <https://www.rivm.nl/nieuws/rioolwateronderzoek-op-coronavirus-door-heel-nederland>.

Centrum
Infectieziektenbestrijding (CIb)

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 06-25280520
afvalwatersurveillance@rivm.nl

Protocol voor het nemen en labelen van 24-uurs influent monsters (versie 3)

Datum
30 augustus 2021

Ons kenmerk
Z&O/2021-0109 WL/wl

Opdrachtomschrijving

In opdracht van het ministerie van VWS worden vanaf 7 september 2020 door de waterschappen alle RWZI's in Nederland bemonsterd ten behoeve van de COVID-analyses, die door het RIVM worden uitgevoerd. De bemonsteringen worden vervolgens in opdracht van de waterschappen uitgevoerd door de waterschapslaboratoria (Aqualysis, AQUON, Hunze en Aa's, Waterproef en Wetterskip Fryslân), voor twee waterschappen (Limburg en Zeeland) door de commerciële partijen AWS en Eurofins en door twee waterschappen zelf, te weten Waterschap Zuiderzeeland en waterschap Rijn en IJssel. De frequentie van de bemonsteringen wordt vastgesteld in het gezamenlijk overleg van het ministerie van VWS, RIVM en Unie van Waterschappen. De basis afspraken voor deze werkzaamheden zijn vastgelegd in de bestuursovereenkomst van de genoemde partijen.

Definities

In het kader van de COVID bemonsteringen worden de volgende definities gebruikt:

- Week loopt van maandag tot en met zondag.
- Datum van de bemonstering wordt toegekend aan de datum van de eerste puls van de bemonstering (= startdatum van de 24-uurs bemonstering).
- Schepdatum is de datum waarop het monster in de monsterfles wordt gedaan.

Bemonstering

De bemonstering wordt uitgevoerd volgens NEN6600-1:2019, Water – Monsterneming – Deel 1: Afvalwater. Als aanvulling hierop volgt een aantal specificaties:

- Het genomen 24-uurs influent monster betreft een representatief monster. Op alle bemonsteringskasten wordt een kwaliteitscontrole uitgevoerd volgens NEN 6600-1. Indien een RWZI een grote verhouding van RWA/DWA heeft en monstermateriaal zich over meerdere vaten zou verdelen, dan kan er voor gekozen worden om af te wijken van het aantal deelmonsters, waardoor het representatieve monster in 1 vat past. In plaats van minimaal 100 deelmonsters uit NEN 6600-1 moeten minimaal 70 deelmonsters in 24 uur zijn genomen. Hierdoor wordt alsnog een representatief monster verkregen en vinden minder bemonsteringshandelingen plaats, waardoor sprake is van minder kans op fouten. De omgevingstemperatuur van het verzamelde 24-uurs monster in de bemonsteringskast ligt tussen 1 en 6 graden Celsius.

- U wordt gevraagd een totaal influent monster te verzamelen: gelieve geen influent monster van het gedeelte van het influent, aparte persleidingen of effluent te verzamelen.
- Indien het niet mogelijk is om op de geplande monstername dag een representatief 24-uurs influent te nemen deze indien mogelijk opnieuw inplannen.
- Voor de monstername wordt gebruikt gemaakt van monstername flessen van kunststof (PE, PVC), rond (diameter 80 mm, hoogte 138 mm) met een inhoud van 600 ml (bij Identipack bestelnummer 115001) en bevatten geen conserveringsmiddelen (blauwe dop). De monstername partij/waterschap kan zo snel mogelijk maar wel op eigen inzicht overgaan op de nieuwe fles, bijvoorbeeld wanneer de voorraad eigen flessen is opgemaakt, maar dit dient uiterlijk 31-12-2021 te zijn gerealiseerd.
- De flessen niet maximaal vullen: 600 mL flessen 90% vullen met influent.
- Het labelen van de flessen gebeurt met goed klevende etiketten, gelieve de fles niet alleen beschrijven met een stift (zonder etiket).
- Etiket bevat de volgende informatie:
 - Naam locatie
 - Start datum/tijd 24-uurs monster – eind datum/tijd 24-uurs monster
 - Schep datum/tijd van het verzamelde 24-uurs monster.

Voorbeeld:

RWZI de Bilt 05/10/2020 08:00 - 06/10/2020 08:00 06/10/2020 10:11

Debietgegevens worden voor alle waterschappen automatisch gerapporteerd aan Z-Info, met uitzondering van Wetterskip Fryslân, dat niet via Z-Info rapporteert. Om die reden behoeven debietgegevens niet op de sticker te worden opgenomen.

- Monsters gekoeld bewaren (tussen 1 en 5 graden Celsius) totdat ze opgehaald worden door de koerier. Tijdens het transport worden de monsters gekoeld bewaard tussen 2 en 8 graden Celsius volgens NEN-EN-ISO-5667-3:2018.

Bij twijfel neem contact op.

Contact gegevens RIVM team afvalwatersurveillance

E-mail: afvalwatersurveillance@rivm.nl

Telefoonnummer: 06-25280520